

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura slovacă maternă

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

30 de puncte

Je daný nasledovný text:

Čakanka – Ľudmila Podjavorinská

[...]

Lúči sa smutná mamička,
lúči sa s bratom sestrička:
„Ach, nechod', brat môj milený,
mesiačik v zlom je znamení!

Veď nemám mamky, tatíčka,
len teba, svojho bratíčka,
ak bys' mi umrel za mladi –
ani mne žiť sa nesladí!“

„Neboj sa, sestra milená,
mesiačik dobre znamená,
Keď húska divá poletí,
vyjdi mi, vyjdi v ústrety,
ma čakaj, večer, zrána, hej,
tam na cestičke krížovej!“

Rok celý si ho čakala,
dňom-nocou za ním plakala,
za jari, v zime, v podletí
bratovi chodí v ústrety,
cestičkou chodí dobrou-zlou
s dušičkou súžbou boľavou.

Letela húska divoká:
„Čakajže, ešte do roka!“
Lastovka zjara šveholí
od mora rodných do polí:
„Čakajže ešte k jeseni –
azda sa, azda premení...!“

A keď už prešli tri roky,
čo vo svete zašiel široký

(na srdci žiaľ i pokora),
krkavec letí od mora.

„Ach, posol z sveta šíreho,
čis' videl brata milého?“
„Hej, videl, v čiernom zavítí –
už ti je brat tvoj zabitý.“

Vzplanulo slovo plameňom,
na srdce padlo kameňom,
obledlo líčko dobiela –
a duša z tela letela...

Na ceste, ceste z kameňa,
vyrastá bylka zelená,
ju, sťaby z kejsi poroby,
list nekrášli, kvet nezdobí.

„Hej, dúška, dúška siroty,
i ja som sama ako ty,
ma sotva, sotva z premeny
objíme lístok zelený.

Neleťže, neleť do neba,
smutno tu bude bez teba!
Usaď sa v tichú spomienku
na mojom sviežom ramienku.

Azda tu – krížna cestička –
dočkáš sa ešte bratíčka –
i tebe bude úľava:
veď si mi celá boľavá...!“

A dúška, žiaľom uvädla,
na bylku kvietkom zasadla.
Tam čaká, hľadá za lesy
čakanka – kvietok belasý.

1. Napište, ktoré vtáky vystupujú v uvedenej ukážke literárneho textu.

3 body

2. Vyberte jednu z uvedených možností.

V tretej, štvrtej a piatej strofe citovanej ukážky dialóg vedú:

- a) stará matka a sestrička
- b) sestrička a jej brat
- c) smutná mamička a sestrička
- d) matka, otec a syn

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Vyberte jednu z uvedených možností.

Brat žiada svoju sestru, aby ho čakala na:

- a) zelenej lúke
- b) križnej cestičke
- c) ceste z kameňa
- d) prašnej cestičke

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Prečítajte si uvedené verše a určte druh rýmu a jeho schému.

6 bodov

a) Neleťže, neleť do neba,

smutno tu bude bez teba!

Usaď sa v tichú spomienku,

na mojom sviežom ramienku.

V uvedených veršoch je prítomný rým.

b) Azda tu – križna cestička –

dočkáš sa ešte bratíčka –

i tebe bude úľava:

veď si mi celá boľavá...!

V uvedených veršoch je prítomný rým.

5. Aké zvestí prinášajú smútiacej sestre jednotlivé vtáky. Tvrdenia doplňte príkladmi z textu.

7 bodov

húska divoká –

lastovička –

krkavec –

6. Označte písmenom X pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku, vychádzajúc z informácií uvedených v danom literárnom texte.

4 body

Výrok	Pravdivý	Nepravdivý
a. Sestrička vyprevádza svojho brata do roboty.		
b. Sestrička čaká svojho brata na križnej ceste počas celého roka.		
c. Krkavec hovorí sestričke, aby čakala ešte jeden rok na svojho brata.		
d. Po troch rokoch čakania, sestra umiera a premení sa na čakanku.		

7. V rozsahu desiatich riadkov napíšte obsah ukážky.

6 bodov

Je daný nasledovný text:

Aké účinky má Čakanka obyčajná?

Čakanka obyčajná je veľmi populárna rastlina, ktorú pozná azda každý, poprípade už o nej počul alebo si je vedomý jej úžasných účinkov. Už odpradáva sa čakanka využívala na rôzne liečebné, ale aj kulinárske účinky.

Táto jedno/dvojročná rastlina dorastá zvyčajne do výšky 1 alebo 1 a pol metra, jej dolná časť stoniek je pokrytá jemnými chlpkami, zatiaľ čo horná časť stoniek je zas naopak úplne hladká. Listy majú svetlozelený nádych a poväčšine rastú v sponovitom až v kopijovitom* tvare. Jej najtypickejším znakom sú jej krásne modré (v špeciálnych prípadoch biele alebo ružové) kvety.

Čakanka obyčajná sa nachádza prevažne v Európskych krajinách, ale je ju možné nájsť taktiež v Severnej Amerike či v Austrálii. Preferuje prevažne priame slnko a ťažkú pôdu, ktorá obsahuje íl* alebo štrk. Čakanka rastie v podstate skoro všade. Je to burina, ktorá nie je náročná na pestovateľské podmienky. Potrebuje len slnko. Nájdete ju na lúkach, v lesoch, pri cestách a možno aj vo vlastnej záhradke.

Často ju môžete vidieť rásť popri cestách či koľajniciach, ale aj na neudržiavaných trávnatých plochách, znečistených miestach či na odľahlých lúkach. Zvyčajne sa začína sadiť koncom marca a začiatkom apríla a zbiera sa počas septembra a novembra.

Čakanka sa zbiera a následne suší, alebo sa používa čerstvá. Takisto si ju však môžete aj kúpiť, väčšinou vo forme čaju. Vďaka vysokému obsahu vitamínov a minerálnych látok má rastlina všestranné* použitie. Najčastejšie sa používa v kuchyni, v rôznych receptoch, v kozmetike alebo v medicíne.

Zdroj: <https://akoo.sk/ake-ucinky-ma-cakanka-obycajna/>

*kopijovitý – majúci tvar, podobu kopie.

*íl – nepriepustná hornina zložená z jemných častíc, druh hliny.

*všestranný – zahŕňajúci všetky stránky (veci), mnohostranný.

1. Vyberte jednu z viet, v ktorej sa nachádzajú antonymá.

- a) Na čaj bola poskytnutá zľava práve vtedy, keď sa sprava vracal predajca čaju.
- b) Kto nedobre kúpi, ten ani nemá radosť z kúpy.
- c) Dolná časť stoniek je pokrytá jemnými chlpkami, zatiaľ čo horná časť je úplne hladká.
- d) Nedávno ešte smútil, no teraz na nás uprel veselý pohľad.

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

2. Určte, v ktorom riadku sú iba všeobecné podstatné mená.

- a) Austrálii, cestách, listy, kúpiť
- b) listy, cestách, účinky, koľajniciach
- c) rásť, koľajniciach, cestách, čakanka
- d) Severnej Amerike, záhradke, čaj, účinky

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Dajte do správneho tvaru slová nachádzajúce sa v zátvorkách.

7 bodov

Najčastejšou (*forma*) _____ ako čakanku využívať je samozrejme čaj. Môžete si zakúpiť sypaný čaj, ktorý je lepší ako vrecúškový. Takisto si však (*čakanka*) _____ môžete sami vysušiť alebo ju použiť v (*čerstvá*) _____ forme. Na prípravu čakankového (*čaj*) _____ budete potrebovať 1 čajovú lyžičku čakanky na 3dl vody. Čakanku nechajte variť vo (*voda*) _____ cca 2-3 minúty, aby sa bylina dobre (*vylúhovať*) _____. Potom nechajte lúhovať cca. 10 minút a (*scedit'*) _____.

4. Označte rad, v ktorom sú správne napísané vybrané slová.

- a) bývať, zmysel, kopyto, rybár
- b) ribár, zmysel, bývať, kopyto
- c) bývať, zmysel, kopito, rybár
- d) zmisel, kopyto, bývať, rybár

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

5. Utvorte neurčitok od sloviac: počul, sa nachádza, zbiera, používa.

4 body

• _____

• _____

• _____

• _____

6. Utvorte zo slov prídavné mená:

4 body

• slnko – _____

• pestovateľ – _____

• čaj – _____

• marec – _____

7. Stupniți prídavné mená: populárny, náročná, typický, jemný.

4 body

1. stupeň - pozitív	2. stupeň - komparatív	3. stupeň - superlatív

8. Z nasledujúcich viet vypíšte všetky podstatné mená a určte ich rod.

8 bodov

Potrebuje len slnko. Nájdete ju na lúkach, v lesoch a možno aj vo vlastnej záhrade.

9. Ku každému druhu vety a) – d) priradiť vetu 1) – 5), ktorú predstavuje.

4 body

a želacia veta

b opytovacia veta

c rozkazovacia veta

d oznamovacia veta

1 Chodte spolu do školy!

2 Nech sme zdraví!

3 Zajtra pôjdeme na prechádzku.

4 Kam pôjdete na prázdniny?

5 Aká zaujímavá knižka!

Písmená zodpovedajúce správnym odpovediam sú:

a	b	c	d

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across most of the width of the page.

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page.